

BUNT-om do umetnosti!

Kada je prošle godine grupa muzičkih umetnika okupljenih u Beogradsko Udrženje Neposlušnih Talenata (BUNT) organizovala festival „Samođržava umetnosti“ kao vid protesta protiv odnosa sponzora, političara i državnih institucija prema vrhunskoj umetnosti, malo ko je mislio da će ova manifestacija pridobiti imalo pažnje. Pošto je kultura na marginama društvenih (a pogotovo političkih) dešavanja, a ozbiljna muzika se smatra „penzionerskom zavodom“ festival koji je počeo u Kuli Neboja nastupom jednog od najboljih evropskih klasičnih gitarista i lutista Edina Karamazova malo ko je smatran dogadajem koji će ne samo u velikom broju okupiti publiku, već i privući bilo kakvu pažnju. Desilo se suprotno: grad sa umetničkom

i kulturnom tradicijom i, što je još bitnije, tradicijom prkosa i otpora trivizaciji, gluposti i primitivizmu, što je dokazao nebrojeno puta kroz noviju i dalju istoriju, odgovorio je pozitivno. Toliko pozitivno

Vrhunski muzičari su se prošle godine okupili i u inat mačehinskom odnosu države prema muzičkoj umetnosti osnovali BUNT, samoorganizovani festival. Ove godine drugi BUNT postavlja ista pitanja, ali dobija pažnju koju je zaslužio

Piše: Ivan Jovanović

da je BUNT dobio aprilsku nagradu grada Beograda i uspeo u svemu što je sebi zacrtao kao cilj. Ove godine drugi BUNT pod nazivom BUNT 2.0. održava se već kao dokazani primer da kvalitet, rad i želja mogu pobediti bilo kakvu političku, finansijsku ili ideološku brljtinu. Rasploženje pred novi BUNT je dobro, ističe Ivana Stefanović, kompozitor i jedan od organizatora:

„Nema dovoljno novca, posla je mnogo jer BUNT nema kancelariju, ali uprkos tome ima ogromne prijateljske i umetničke sinerzije. Ogroman broj ljudi se ovde oseća isto – ostvareno, zanemareno, nepodržano, bez šanse. I, na kraju, bez uslova za rad. Jer, posao muzičara je da sviraju, diriguju, pevaju, komponuju i to moraju da rade stalno. I pred publikom! BUNT je samo prilika da to i urade, ponovo. I ponovo. Ove godine su neki drugi festivali prošli loše što se tiče

državnih para. Neka državna komisija je pokušala da osuđuti neke festival, među njima jedini festival savremene muzike kod nas, Medunarodnu Tribinu kompozitora. Ali, Tribina se nije dala, ostała je i ove godine i prema opštem mišljenju bila ... za pamćenje“, i dodaje kako nije istina da Bunt nije dobio podršku državnih organa, ali novac nije tražio: „Nije tačno da nas država nije prepoznala. Jeste, i te kako! BUNT je 2013. dobio najveću gradsku nagradu, Aprilsku. Jeste da nismo tražili novac za BUNT br. 2, ali smo zato uložili novac od nagrade u ovo novo izdanje festivala“.

Program ovogodišnjeg BUNTA pažljivo je sastavljen i biran da bi zadovoljio sve kriterijume pravog festivala vrhunske klasične muzike, sa jedne strane, a sa druge bio dovoljno zanimljiv i neobičan kako bi privukao publiku: „Verovatno najdragoceniji ljudski čin predstavlja inkluzivni koncert na kojem će zajedno nastupiti daci MŠ Lisički i decu iz Muzičke radionice Republičkog udruženja Srbije za pomoć osobama sa autizmom, čime će pokazati da je talent univerzalna kategorija, kaže flautista Ljubiša Jovanović. „Energija, entuzijazam, iskrena ljubav prema muzici, apsolutno posvećenje i predan rad, garancija su da ćemo preživeti i nadvladati stanje opšte apatične u svetu umetnosti. Naravno da u pitanju nije novac, već odlučujuća namera zvančnika da uklone sve one koji previše razmišljaju ili imaju „višak“ ideja i stvaralačke energije. Ta i takva energija za njih je magično ogledalo u kojem vide svoje promašene ljudske i umetničke sudsbine“, zaključuje Jovanović.

BUNT-ovo bogatstvo je upravo u činjenici da je sloboden, što ističe i Ivana Stefanović: „Kao što je rečeno u proglašu koji se može pročitati na sajtu, za BUNT muzika predstavlja diverzitet, bogatstvo različitosti formi, učesnika, ansambala, izvođača, dela i njihovih autora, kao i bogatstvo različitosti stilova, epoha, pravaca i ukusa.“

BUNT se zalaže za pluralizam u svakom pogledu. Ova ideja je srećom prepoznata, tako da su našli na podršku sponzora kao što su Francuski institut za kulturu, EuInfoCentar, Austrijski kulturni selektor: „BUNT je festival, a ne

forum, Fondacija Trag... I to nije sve.“ BUNT je prepoznat, ima publiku, ima ekipu, ali da li će i državne institucije konačno prepoznati vrednost vrhunske kulture, one koja se teško može krčiti u predizborne, postizborne ili populističke svrhe. Ivana Stefanović, odgovarajući na ovo pitanje, ističe i planove BUNT-a: „Bunt se nije prijavio da traži državne pare ove godine, ali sledeće hoće. Jer, to je novac gradana i poreksih obveznika. I nema te komisije koja to sme da zaboravi. Umetnost se ne sme monopolisati. Ne sme se svesti na bilo čiji lični ukus, ambiciju ili na igranje volim/ne volim, sviđa/ne sviđa... Na to niko nema pravo. Dok je odgovor Ljubiša Jovanovića na ovo pitanje nadahnut: Neće... Tome se uopšte ne nadam. Nastaviće se igranje papirilijom koja će odlučivati o „uspešnosti“ ponuđenih projekata, kao i ignorancija, sa po nekim poluzvaničnim glasom „ma to oni tamo prave kao neki BUNT oko umetnosti“, neki urednici će neglašavati da oni lično nikako ne podržavaju celu „tu stvar“ (jako njihovu podršku niko ne traži), ali pojavljivaće se novi poklonici muzike, uostalom kao i prošle godine, koje će radovati da čuju ponešto novo, drugačije, da otkriju nove prostore (Lola, Radović). Javljuj nam se ponovo i urednici sa TV i radio stanicama, kao i novinari da pitaju što se planira, kako će se održivati koncerti, kakvo je interesovanje. Na Facebook stranici, samo za nešto više od 24 sata, program je pregledalo gotovo 2.000 ljudi. Dvorane će biti ispunjene do poslednjeg mesta. Samo dva koncerta će imati simboličnu cenu karata (dobrotvorni i na Kolarcu), svi drugi će biti besplatni – to je naš poklon!“

Ipak, moram ponoviti još jednom: muzika je naš život, naše opredeljenje i naš „usud“.

Svako ko

je svesno

odlučio da

ostane u

Srbiji mora

biti spremjan

na najgore

“

Ljubiša
Jovanović,
flautista i
jedan od
organizatora
BUNT-a

Posle svega ovoga može se samo reći: „Dobrodošli na BUNT 2.0“. Sve ostalo je suvišno. ☉